

Vitale ruimte (omslagtekst) boek Eelke Wielinga (2010)

Van sommige samenwerkingsrelaties krijg je energie, van anderen word je moe. Wat maakt het verschil? Hoe maak jij verschil? Vitale ruimte is de ruimte die mensen samen kunnen opspannen waarin samenwerking loont. Waarin zij samenwerking krijgen. Wie deze vitale ruimte onderzoekt zal ontdekken dat daar niet alleen overeenstemming bij hoort, maar ook het omgaan met verschillen. De drijvende kracht voor samenwerking bestaat niet alleen uit welbegrepen eigenbelang maar ook uit de behoefte van mensen om zinvol bij te dragen aan iets dat groter is dan zijzelf.

Eelke Wielinga zocht naar alternatieven voor het doorgesloten marktdenken waarin relaties worden gereduceerd tot product - markt combinaties en mensen elkaar afrekenen op meetbare resultaten. In zijn proefschrift "Netwerken als levend weefsel" (2001) liet hij zien dat netwerken van mensen zich net zo gedragen als levende organismen in de natuur die gezond of ziek kunnen zijn. Vitale ruimte vormt de kern van de Coherentiekring die gezonde en ongezonde interactiepatronen onderscheidt. Elk patroon vraagt om een ander soort leiderschap. Tot het repertoire behoren niet alleen warme interventies die mensen op andere gedachten brengen, maar ook koude interventies die invloed en macht mobiliseren.

Inmiddels is de benadering uitgetoet in honderden netwerken, workshops, trainingen en intervisiegesprekken. Velen zijn erdoor geïnspireerd geraakt. Met al deze ervaringen kan het verhaal nu beter worden verteld en geïllustreerd met voorbeelden uit de praktijk.

Het boek beschrijft taal en theorie waarmee je uit de voeten kunt in de harde wereld van prestatie-indicatoren en winstmaximalisatie, terwijl het in deze tijd zou moeten gaan over wat ieder van ons er aan kan bijdragen om onze manier van leven weer in overeenstemming brengen met de draagkracht van onze planeet. De vitale ruimte theorie biedt een nieuwe kijk op de dynamiek en de zin van samenwerking, en geeft een legitieme basis voor interventie, ook als daar de inzet van macht aan te pas komt. Tegelijkertijd is het boek praktisch: aan de hand van veel voorbeelden leer je verschillende interactiepatronen herkennen, en ga je beter inzien wanneer bepaalde interventies wel of juist niet helpen. Toch is het geen kookboek: het is niet de bedoeling om je eigen intuïtie in te ruilen voor wetenschappelijk bewezen recepten. Intuïtie is ons ingebouwde stuurmechanisme om vitale ruimte creëren. Door te reflecteren op ervaringen van jezelf en anderen kun je die intuïtie wel aanscherpen. Daar kan dit boek bij helpen.